

ԵՐԵՎԱՆ, 2024

«Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ

«ԳԼՈՒԲ ԱՌԻԴԻՏ» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
2023թ. դեկտեմբեր 31

«ՀԱՅԱԷՐՈՆԱՎԻԳԱՑԻԱ» ՓԲԸ

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

«ԳԼՈՒԲ ԱՌԻԴԻՏ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք.Երևան 0070, Ե.Քոչարի 19/8; հեռ.՝ (374 95) 48 00 47;
auditglobaudit@mail.ru; www.globaudit.am

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ-ի բաժնեդերձերին և խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2023թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքի և զուտ ակտիվի, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի համաձայն (ՖՀՄՍ-ների):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրեցրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» պարբերությունում:

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք), և պահպանել ենք ՀԷՄՍԻ կանոններով նախատեսված էթիկայի այլ պահանջները: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ ունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք՝ սխալի կամ խարդախության արդյունքում ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:

- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն (ըստ բնույթի)

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
	Ծնթ.		
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	4	6,893,647	7,250,616
Աշխատավարձ և հատուցումներ աշխատակիցներին	6	(4,430,809)	(3,656,082)
Ծառայություններ և նյութեր		(106,507)	(82,628)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13,14	(569,552)	(669,808)
Գործուղման ծախսեր		(96,861)	(135,024)
Բուժսպասարկում		(34,160)	(34,361)
Վերապատրաստման ծախսեր		(91,311)	(142,358)
Հեռահաղորդակցության ծախսեր		(24,474)	(24,496)
Անհուսալի դեբիտորական պարտքերի դուրսգրման ծախսեր		(3,204)	(175,577)
Անդամավճարների գծով ծախսեր	7	(130,176)	(124,488)
Գրասենյակային ծախսեր		(8,711)	(11,065)
Այլ ծախսեր	8	(129,312)	(140,247)
Այլ եկամուտներ	9	42,678	68,310
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		1,311,248	2,122,792
Ֆինանսական եկամուտ	10	52,588	31,833
Ֆինանսական ծախսեր	10	-	-
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	11	178,225	(693,328)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		1,542,061	1,461,297
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(332,170)	(452,761)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		1,209,891	1,008,536
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		1,209,891	1,008,536

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2024թ. մարտի 29-ին

Արթուր Գասպարյան
Գլխավոր տնօրեն

Էլիզա Գասպարյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների զեղչագրուից մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն (ըստ գործառույթի)

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծնթ.		
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	4	6,893,647	7,250,616
Վաճառքի ինքնարժեք	5	(4,783,549)	(4,477,553)
Համախառն շահույթ		2,110,098	2,773,063
Այլ եկամուտներ	9	42,678	68,310
Վարչական ծախսեր		(384,133)	(381,597)
Այլ գործառնական ծախսեր		(457,395)	(336,984)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		1,311,248	2,122,792
Ֆինանսական եկամուտ	10	52,588	31,833
Ֆինանսական ծախսեր		-	-
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	11	178,225	(693,328)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		1,542,061	1,461,297
Շահութահարկի զծով ծախս	12	(332,170)	(452,761)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		1,209,891	1,008,536
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ</i>			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		1,209,891	1,008,536

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
	Ծնթ.		
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	13	4,149,052	4,398,509
Ոչ նյութական ակտիվներ	14	78,656	89,197
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	15	8,819	8,632
		4,236,527	4,496,338
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	16	88,427	77,653
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	1,118,484	1,328,865
Ավանդային միջոցներ	18	1,706,692	-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	18	1,895,210	2,767,394
		4,808,813	4,173,912
Ընդամենը ակտիվներ		9,045,340	8,670,250
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	19	2,601,880	2,601,880
Պահուստային կապիտալ	19	399,000	399,000
Կուտակված շահույթ		4,991,249	4,339,874
		7,992,129	7,340,754
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	241,056	267,700
		241,056	267,700
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	20	550,190	649,522
Պահուստներ	21	48,994	47,955
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		212,971	364,319
		812,155	1,061,796
Ընդամենը պարտավորություններ		1,053,211	1,329,496
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		9,045,340	8,670,250

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Պահու- տային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,601,880	399,000	3,653,599	6,654,479
Տարվա շահույթ	-	-	1,008,536	1,008,536
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	1,008,536	1,008,536
Շահաբաժիններ	-	-	(322,261)	(322,261)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,601,880	399,000	4,339,874	7,340,754
Տարվա շահույթ	-	-	1,209,891	1,209,891
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	1,209,891	1,209,891
Շահաբաժիններ	-	-	(558,516)	(558,516)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,601,880	399,000	4,991,249	7,992,129

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր Ծառայությունների մատուցումից դրամական միջոցների մուտքեր	7,221,784	6,740,016
Նյութերի, ապրանքների ձեռքբերում	(50,475)	(41,748)
Աշխատանքների, ծառայությունների ձեռքբերում	(515,389)	(560,320)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(3,416,198)	(2,800,589)
Շահութահարկի վճարում	(510,349)	(360,416)
Վճարումներ բյուջե	(796,371)	(722,160)
Վճարումներ պարտադիր սոցիալական վճարների գծով	(84,553)	(73,218)
Այլ մուտքեր	9,526	11,833
Այլ ելքեր	(94,408)	(112,519)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	1,763,567	2,080,879
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(537,647)	(175,850)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	-	-
Ստացված տոկոսային եկամուտ	45,896	31,833
Ավանդի ներդրում	(1,700,000)	-
Տրված փոխառությունների մարումներ	-	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(2,191,751)	(144,017)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր Վճարված շահաբաժիններ	(558,516)	(322,261)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	(558,516)	(322,261)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(986,700)	1,604,601
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	114,516	(375 321)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	2,767,394	1,528,114
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	1,895,210	2,767,394

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 1997թ. «Զվարթնոց» օդանավակայանից համապատասխան ծառայություններն առանձնացնելու ճանապարհով և օգոստոսի 7-ին գրանցվել է ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից ու ստացել իրավաբանական անձի պետական գրանցման վկայական:

Ընկերությունը վերակազմակերպվել է ՀՀ կառավարության 1999 թվականի օգոստոսի 3-ի թիվ 491 որոշմամբ և ՀՀ Տրանսպորտի նախարարության 1999 թվականի օգոստոսի 9-ի թիվ 158 հրամանի: Այն հանդիսանում է «Հայաէրոնավիգացիա» պետական փակ բաժնետիրական Ընկերության (գրանցման համար 271.070.01467, վկայական 01Ա036186) իրավահաջորդը:

ՀՀ կառավարության 2000 թվականի դեկտեմբերի 16-ի թիվ 828 որոշման համաձայն Ընկերության բաժնետոմսերի տնօրինման իրավունքը վերապահված է ՀՀ կառավարությանն առնթեր քաղաքացիական ավիացիայի վարչությանը, որը ՀՀ կառավարության 2000 թվականի նոյեմբերի 11-ի թիվ 733 որոշմամբ վերակազմավորվել է ՀՀ Տրանսպորտի և կապի նախարարության քաղաքացիական ավիացիայի վարչությունից ՀՀ կառավարությանն առնթեր քաղաքացիական ավիացիայի վարչության, գերատեսչական կարգավիճակով:

2003թ-ից Ընկերությանն են փոխանցվել նաև ազգային մյուս քաղաքացիական օդանավակայանների համապատասխան ծառայությունները: Իր հիմնադրման օրից Ընկերությունը նպատակային և հետևողական քայլեր է կատարում Քաղաքացիական Ավիացիայի Միջազգային Կազմակերպության (ԻԿԱՕ) և Եվրոպական Աէրոնավիգացիայի Անվտանգության Գործակալության (ԵՎՐՈԿՈՆՏՐՈՆԼ) պահանջներին համապատասխան գործունեություն ծավալելու և միջազգային սահմանված չափորոշիչներին ու առաջարկվող գործելաձևերին համապատասխանելու ուղղությամբ:

Ընկերությունն իրավաբանական անձ համարվող, շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող (առևտրային) կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է «Քաղաքացիական օրենսգրքին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» օրենքին, գործող այլ իրավական ակտերին և կանոնադրությանը համապատասխան:

Ընկերության ստեղծման նպատակը տնտեսական գործունեություն (այդ թվում՝ ՀՀ օդային տարածքի օգտագործման և ՀՀ միջազգային պարտավորությունների ու ՀՀ-ում գործող պահանջներին համաձայն ավիացիայի բնագավառում կիրառվող տեխնիկական սարքավորումների զարգացման ապահովման) իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են.

- ՀՀ օդային տարածքում օդային երթևեկության կազմակերպում և ապահովում;
- ՀՀ օդային տարածքում իրականացվող չվերթերի աէրոնավիգացիոն տեղեկատվության ապահովում;
- թռիչքների ռադիոտեխնիկական ապահովում և կապի սարքավորումների տեխնիկական ներդրում, սպասարկում և այլն;
- իր պատասխանատվության տակ գտնվող օդային տարածքում թռիչքների կառավարում;
- սահմանված կարգով թռիչքների կազմակերպման ապահովում:

Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական (փոստային) հասցեն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Իսահակ Գասպարյան փողոց հ. 33:

Ընկերության աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է՝ 279 (2022թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 273 աշխատակից):

Կորպորատիվ կառուցվածքը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 2,601,880 հազար (Երկու միլիարդ վեց հարյուր մեկ հազար ութ հարյուր ութսուն միլիոն) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 260,188 սովորական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10 հազար ՀՀ դրամ: Ընկերության կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են և լրիվ վճարված:

Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ և 100 % պետական բաժնեմաս ունեցող առևտրային կազմակերպություն է, որն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օդային տարածքում («Երևան» թռիչքատեղեկատվական շրջան) աերոնավիգացիոն սպասարկման գործառույթները: Վերջինս իրականացնում է բաժնետոմսերի կառավարումը ՀՀ տարածքային և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ ՔԱԿ):

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է, որն ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք:

Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք կանոնադրությամբ կամ օրենքով վերապահված են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կամ գլխավոր տնօրենի իրավասությանը, իրականացնում է Ընկերության խորհուրդը, որը կազմված է 7 անդամներից: Խորհրդի նախագահի համար սահմանված է եռամսյակային պարզևավճար՝ Ընկերության հաշվետու գործունեության դրական արդյունքի դեպքում:

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն (գործառնական գործունեությունը) իրականացնում է Ընկերության գլխավոր տնօրենը:

Խորհրդի կազմը ներկայացված է ստորև՝

Արմեն Ավանեսյան
Խորհրդի նախագահ

Արթուր Գասպարյան
Խորհրդի գործադիր անդամ

Արամ Թունյան
Խորհրդի գործադիր անդամ

Սուրեն Կոչեցյան
Խորհրդի ոչ գործադիր անդամ

Հայսեր Գասպարյան
Խորհրդի ոչ գործադիր անդամ

Անաստաս Աղազարյան
Խորհրդի անկախ անդամ

Կարեն Վերմիշյան
Խորհրդի ոչ գործադիր անդամ:

2. Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ Ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է Ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Ընկերության հասույթի 95%-ից ավելին Եվրոյով գործարքներից են առաջանում, սակայն Ընկերության ծախսերը և ծախսումների 95%-ը ՀՀ դրամով է առաջանում: Սույն Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության Ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ Ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում Ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են Ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են Ֆինանսական հաշվետվություններին կից 23 ծանոթագրություն:

2.5 Ընկերության կողմից ընդունված նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ընդունվել են ընթացիկ տարում

Հրապարակվել են որոշ հաշվապահական հաշվառման նոր ստանդարտ(ներ) և մեկնաբանություններ, որոնք պարտադիր չեն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի հաշվետվությունների պատրաստման համար և վաղաժամ չեն կիրառվել Ընկերության կողմից: Նոր ընդունված հաշվապահական ստանդարտների և մեկնաբանությունների ազդեցության գնահատումը Ընկերության կողմից ներկայացված է ստորև՝

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
ՖՀՄՍ 17	Ապահովագրության պայմանագրեր	1 հունվարի 2023թ.

ՖՀՄՍ 4	ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարացում (ՖՀՄՍ 4 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՖՀՄՍ 17	ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառում – համադրելի տեղեկատվություն (ՖՀՄՍ 17 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՍ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՍ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՍ 1	Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորությունների փոփոխություն	1 հունվարի 2024թ.
ՖՀՄՍ 16	Վարձակալության գծով պարտավորությունը՝ վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2024թ.
ՖՀՄՍ 16, ՀՀՄՍ 7	Մատակարարի ֆինանսական պայմանագրեր (ՖՀՄՍ 7, ՀՀՄՍ 7 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2024թ.

Ընկերության ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող միջին փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքները:

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրութեամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրութեամբ
Եվրո	447.90	420.06
ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
Բեժ Բրիտանական ֆունտ	515.38	474.13
Ռուսական ռուբլի	4.50	5.59

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են տարվա շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են տարվա շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչ հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	40 - 67 տարի
Կառուցվածքներ և փոխանցող հարմարանքներ	20 - 35 տարի
Մեքենաներ, սարքավորումներ և տրանսպորտային միջոցներ	10 - 24 տարի
Արտադրական, տնտեսական գույք և այլ	5 - 35 տարի

3.3 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն՝ պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրածախ ակտիվների վարձակալության: Ընկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ոչ նյութական ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային ծրագրեր	3 - 10 տարի
Լիցենզիաներ և արտոնագրեր	3 - 10 տարի
Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	3 - 10 տարի

3.5 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով միջին կշռվածի մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է այլ ծախսերում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին.

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիան ներառում է նաև ներդրումը սեփական կապիտալում: Ընկերությունը հաշվառում է ներդրումը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և ցուցակված սեփական կապիտալի բաժնետոմսերը հաշվառել իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում: Իրական արժեքը որոշվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին համապատասխան, որը չի թույլ տալիս սկզբնական արժեքով չափումը:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ (Փուլ 1) և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ (Փուլ 2):
- ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ (Փուլ 3):

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները, մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրային ակտիվներ

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունը

օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից

Ընկերությունը գնահատում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.7 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.8 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ Էուլթյան գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույքի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունը ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը

կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.9 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.10 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերությունը առաջին անգամ ՖՀՄՄ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը կիրառել է 2018թ. հունվարի 1-ից: Մի շարք նոր ընդունված ստանդարտներ նույնպես կիրառվել են Ընկերության կողմից 2018թ. հունվարի 1-ից, բայց դրանք էական ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ընկերության կողմից նոր ընդունված ստանդարտներին անցման հետևանքով պահանջվող համադրելի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն վերաներկայացվել:

ՖՀՄՄ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը սահմանում է համապարփակ մոտեցումներ հասույթի որոշման գծով, թե երբ հասույթը պետք է ճանաչվի և ինչ գումարով պետք է ճանաչվի: Սույն ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՄ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՄ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և համապատասխան մեկնաբանություններին: Համաձայն ՖՀՄՄ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի, հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդը կամ ծառայություն ստացողը ձեռք է բերում վերահսկողություն ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ: Վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ժամկետի որոշումը, «Ժամանակի կոնկրետ պահին», թե «Ժամանակի ընթացքում», պահանջում է դատողություններ:

Ընկերությունը ընդունել է ՖՀՄՄ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը՝ օգտագործելով կոմույատիվ (աճողական) ազդեցության մեթոդը (առանց գործնական օգուտ ունենալու մտադրության)՝ սկզբնական ընդունման պահին կիրառելով սկզբնական ընդունումից առաջացող ազդեցությունները (այսինքն՝ 2018թ. հունվարի 1-ից): Համապատասխանաբար 2017թ. համադրելի ֆինանսական տեղեկատվությունը չի վերաներկայացվել: Այսինքն՝ այն ներկայացված է ինչպես նախորդ տարի ներկայացվել է՝ ՀՀՄՄ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՄ 11. «Կառուցման պայմանագրեր»

ստանդարտների և մեկնաբանություններին համապատասխան: Համապատասխանաբար ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտով պահանջվող բացահայտումները, ինչպես ընդունված է, չեն կիրառվում համադրելի տեղեկատվության վրա:

Ընկերության հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4:

4. Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մայրուղային չվերթներ ¹	3,358,801	4,356,909
Օդանավակայանային ²	3,534,343	2,893,143
Այլ ³	503	564
	6,893,647	7,250,616

¹ Մայրուղային չվերթներ - հասույթ, որը ձևավորվում է ՀՀ օդային տարածքում (մայրուղիներում) մատուցվող անընդմիջ ծառայություններից:

² Օդանավակայանային - հասույթ, որը ձևավորվում է ՀՀ օդանավակայաններ չվերթող (մեկնող) օդանավերին, անըողորմի 20 կմ շառավղով շրջակայքում իրականացվող թռիչքի փուլում մատուցվող անընդմիջ ծառայություններից:

³ Այլ - ավիացիոն ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթ:

Ընկերության հասույթը ձևավորվում է ծառայությունների մատուցումից տարանջիկ չվերթների գծով, ծառայությունների մատուցումից օդանավակայանում մեկնման/ժամանման գծով և այլ ավիացիոն ծառայությունների մատուցումից՝ «Ժամանակի կոնկրետ պահին», հետևյալ աշխարհագրական շրջաններից /սեզմենտ/

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը տրոհված.

Հազար դրամ	Ծառայություն- ների մատուցում (տարանջիկ չվերթներ)	Ծառայություն- ների մատուցում (ժամանում/մեկ- նում)	Այլ ծառայու- թյունների մատուցում	
2023թ.	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	Ընդամենը
Սեզմենտի հասույթ՝ ընդհանուր	3,358,801	3,534,343	503	6,893,647
Միջսեզմենտային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-
Սեզմենտի հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	3,358,801	3,534,343	503	6,893,647
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց				
- Ժամանակի կոնկրետ պահին	3,358,801	3,534,343	503	6,893,647
- Ժամանակի ընթացքում	-	-	-	-
	3,358,801	3,534,343	503	6,893,647
2022թ.	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	Ընդամենը

Սեզմենտի հասույթ՝ ընդհանուր	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616
Միջսեզմենտային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-
Սեզմենտի հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց				
- ժամանակի կոնկրետ պահին	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616
- ժամանակի ընթացքում	-	-	-	-
	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616

Պայմանագրի մնացորդներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվություն:

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում»	1,098,066	1,317,955
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Վաճառքի համար պահվող ակտիվներում»	-	-
Պայմանագրային ակտիվներ	-	-
Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-

5. Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՎՈՒՄ	3,852,182	3,369,648
Նյութեր	24,877	32,509
Վառելիք	7,763	8,301
Էլ.էներգիա	51,549	52,406
Գազ	1,333	1,347
Ամորտիզացիա	537,213	634,689
Ոչ նյութ.ամորտիզացիա	27,083	28,974
Կադրերի պատրաստում,վերապատրաստում	84,069	136,343
Գործողման ծախս	67,636	112,231
Մեքենա և սարք. վերանորոգում,սպասարկում	9,886	10,642
Ավիաբուժ-կարգավարներ	34,161	34,361
Կապի ծառայություն	24,474	24,496
Շենքերի վերանորոգում	600	1,853
Բեռափոխադրում,բեռնամշակում	638	158
Կողմնակի կազմ -այլ-հավաստ,աշխ,փորձաք. նախագծում	215	819
Մաքսային ծառ-ն մատուցում	-	352
Թոիչքների ստուգում	59,810	25,864
Անցագրերի պատրաստում, մուտքի վարձ.	60	2,560
	4,783,549	4,477,554

6. Աշխատավարձ և հատուցումներ աշխատակիցներին

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատակիցներին հատուցումներ	1,964,323	1,534,616
Պարգևատրումներ	1,467,305	1,258,685
Եկամտային հարկ	894,329	775,500
Սոցիալական ապահովության վճարներ	93,835	78,570
Արհմիության վճարներ	11,017	8,711
	4,430,809	3,656,082

7. Անդամավճարների գծով ծախսեր

Անդամավճարների գծով ծախսերը ամբողջությամբ վերաբերվում են ԵՎՐՈԿՈՆՏՐՈՆԼ կազմակերպությանը, (EUROCONTROL), որը Եվրոպական պետությունների միջկառավարական կազմակերպություն է, որին անդամակցում են Եվրոպայի 41 երկրների աերոնավիգացիոն կազմակերպություններ: Կազմակերպությունը հանդիսանում է Եվրոպա մայրցամաքի օդային տարածքի դիսպետչեր՝ կարգավորելով և հսկելով անդամ պետությունների օդային տարածքները, տրանզիտ չվերթները, անդամ աերոնավիգացիոն կազմակերպությունների օգտին հաշվարկում, գանձում և վճարում է հսկվող օդային տարածքով չվերթներ իրականացնող ավիաընկերություններից հաշվարկված և գանձված գումարները: Հայաերոնավիգացիա ՓԲԸ-ն ԵՎՐՈԿՈՆՏՐՈՆԼ-ի անդամ է դարձել 2006թ. մարտի 1-ին: 2023 թվականին ԵՎՐՈԿՈՆՏՐՈՆԼ (EUROCONTROL) կազմակերպությանը անդամավճարների գծով ծախսը կազմում է 130,176 հազար դրամ:

8. Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Էլեկտրաէներգիա	51,549	52,406
Վառելիք	7,763	8,301
Գազ	1,333	1,347
Առդիտորական և տեղեկատվական ծախսեր	1,690	5,765
Ապահովագրական ծախսեր	1,540	2,206
Հիմնական միջոցների օտարումից ծախսեր	-	-
Պաշարների օտարումից ծախսեր	-	63
Տույժեր և տուգանքներ	-	9,327
Բանկային կոմիսսիոններ	2,690	3,143
Այլ ծախսեր	62,747	57,689
	129,312	140,247

9. Այլ եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տույժեր և տուգանքներ	32,160	24,254
Հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտներ	-	-
Պաշարների օտարումից եկամուտ	-	144

Այլ եկամուտ	10,518	43,912
	42,678	68,310

10. Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից տոկոսային եկամուտ	52,588	31,833
Ընդհանուր ֆինանսական եկամուտ	52,588	31,833
Վարձակալության գծով ֆինանսական ծախս	-	-
Ընդհանուր ֆինանսական ծախսեր	-	-
Զուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)	52,588	31,833

11. Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ դասակարգված՝ որպես վաճառքի համար մարչելի		
Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ/(վնաս).		
Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	1,110,894	875,683
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	227,532	159,441
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	12,452	37,083
- Փոխառություններ	-	-
	1,350,878	1,072,207
Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	(996,377)	(1,251,003)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(151,947)	(507,266)
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(24,329)	(7,266)
	(1,172,653)	(1,765,535)
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ/(վնաս).	178,225	(693,328)

12. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	359,001	503,889
Հետաձգված հարկ	(26,831)	(51,128)
	332,170	452,761

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	1,542,061		1,461,297	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (Չհարկվող եկամուտ)	277,571	18.00	263,033	18.00
/չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	54,599	3.54	189,728	12.98
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	332,170	21.54	452,761	30.98

13. Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ միլիոնական ստմբ	Հոդամաս	Շենք, շինություններ	Կառուցվածքներ, փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենա- սարքավորում ներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական և տնտեսական գույք, գործիքներ	Օգտագործման համար ոչ մատչելի ՀՄ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	461,218	1,263,567	237,456	7,541,230	145,049	89,743	816,434	11,787	10,566,484
Ավելացում	-	-	-	-	-	-	272,536	-	272,536
Ներքին շարժ	-	-	-	865,172	-	16,258	(881,533)	103	-
Կապիտալացում	-	21,470	-	6,195	-	-	-	-	27,665
Դուրսգրում	-	-	(93)	(239,004)	-	(2,429)	-	(289)	(241,815)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	1,285,037	237,363	8,173,593	145,049	103,572	207,437	11,601	10,624,870
Ավելացում	-	-	-	-	-	-	285,290	410	285,290
Ներքին շարժ	-	3,140	930	405,276	-	17,641	(423,327)	-	13,729
Կապիտալացում	-	(51,830)	(1,583)	9,659	-	-	-	(639)	(248,988)
Դուրսգրում	-	-	-	(191,922)	-	(3,014)	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	1,236,347	236,710	8,396,606	145,049	118,199	69,400	11,372	10,674,901
Կուտակված մաշվածություն	-	(389,889)	(119,066)	(5,203,949)	(44,091)	(60,222)	-	(9,953)	(5,827,170)
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	(39,273)	(10,910)	(571,912)	(11,756)	(6,438)	-	(546)	(640,835)
Տարվա ծախս	-	-	93	238,986	-	2,276	-	289	241,644
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(429,162)	(129,883)	(5,536,875)	(55,847)	(64,384)	-	(10,210)	(6,226,361)
Տարվա ծախս	-	(38,764)	(11,132)	(473,154)	(11,757)	(7,344)	-	(317)	(542,468)
Դուրսգրում	-	46,499	919	191,922	-	3,001	-	639	242,980
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(421,427)	(140,096)	(5,818,107)	(67,604)	(68,727)	-	(9,888)	(6,525,849)
Հաշվեկշռային ստմբ	461,218	855,875	107,480	2,636,718	89,202	39,188	207,437	1,391	4,398,509
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	814,920	96,614	2,578,499	77,445	49,472	69,400	1,484	4,149,052
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	814,920	96,614	2,578,499	77,445	49,472	69,400	1,484	4,149,052

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 874,109 հազար դրամ սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ ունեն գրո հաշվեկշռային արժեք (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 736,997 հազար դրամ):

Ընկերության հիմնական միջոցների նկատմամբ չկան որևէ սահմանափակումներ:

Ընկերությունը չունի որևէ պարտավորության համար որպես ապահովություն գրավադրված հիմնական միջոցներ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցների արժեքը կազմել է 69,400 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 207,437 հազար դրամ):

14. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համա- կարգչային ծրագրեր	Լիցեն- զիաներ և սպրան- քանիշեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2021 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,795	7,758	280,637	335,190
Ավելացում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-
2022 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,795	7,758	280,637	335,190
Ավելացում	2,317	14,226	-	16,543
Դուրսգրում	(12,102)	(160)	(233)	(12,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,010	21,824	280,404	339,238
<i>Չօգտագործված</i>				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(42,142)	(7,003)	(167,874)	(217,019)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(1,500)	(309)	(27,165)	(28,974)
Դուրսգրում	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(43,642)	(7,312)	(195,039)	(245,993)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(1,675)	(792)	(24,617)	(27,084)
Դուրսգրում	12,102	160	233	12,495
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(33,215)	(7,944)	(219,423)	(260,582)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,153	446	85,598	89,197
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,795	13,880	60,981	78,656

15. Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	(259,068)	(310,195)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված (ծախս)/փոխհատուցում (տես՝ ծանոթագրություն 12)	26,831	51,127
Տարեվերջի մնացորդ	(232,237)	(259,068)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյունք- ներում ճանաչված	Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետ- վությունում ճանաչված	2023թ. դեկտեմբերի 31
2023թ. հունվարի 1			

Հետաձգված հարկային ակտիվներ

Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	8,632	-	187	8,819
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	-	-	-	-
	8,632	-	187	8,819
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	(267,700)	-	26,644	(241,056)
	(267,700)	-	26,644	(241,056)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(259,068)	-	26,831	(232,237)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.				

Հազար դրամ

	2022թ. հունվարի 1	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված	Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	8,953	-	(321)	8,632
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	-	-	-	-
	8,953	-	(321)	8,632
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	(319,148)	-	51,448	(267,700)
	(319,148)	-	51,448	(267,700)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(310,195)	-	51,127	(259,068)
Ներառյալ՝		2023թ.	2022թ.	
Մարման ենթակա ավելի քան 12 ամսվա ընթացքում		(232,237)	(259,068)	
Մարման ենթակա 12 ամսվա ընթացքում		26,831	51,127	

16. Պաշարներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նյութեր	56,967	52,216
Վառելիք	10,560	4,554
Պահեստամասեր	187	450
Այլ	20,713	20,433
	88,427	77,653

Պաշարների արժեքի նվազում տեղի չի ունեցել: Պաշարների սեփականության իրավունքի սահմանափակում չկա:

17. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,098,066	1,317,955
Տրված կանխավճարներ	4,845	4,829
	1,102,911	1,322,784
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	-	-
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	15,573	5,014
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	1,067
	1,118,484	1,328,865

Բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքի մնացորդը կազմում է 15,573 հազար դրամ (2022թ.՝ 5,014 հազար դրամ):

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Շառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 58 օր (2022թ.՝ 66 օր): Ընկերությունը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան 360 օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը 360 օրով գերազանցելու դեպքում առևտրային դեբիտորական պարտքերը համարվում են անհավաքագրելի:

Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Դեբիտորական պարտքերի ժամկետային վերլուծությունը բացահայտված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 6 ամիս	20,418	10,910
6 ամսից մինչև 1 տարի	1,098,066	1,317,955
	1,118,484	1,328,865

18. Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ավանդային միջոցներ	1,706,692	-
Բանկային հաշիվներ	1,895,210	2,767,394
	3,601,902	2,767,394

Կազմակերպությունը համաձայն 15.12.2023թ-ին կնքված TD341-23 պայմանագրի, Բիբլոս Բանկ Արմենիա ՓԲԸ-ում ներդրել է 1,000,000 հազար դրամի ավանդ 12 ամիս մարման ժամկետով, 10,25% տոկոսադրույքով:

Կազմակերպությունը համաձայն 22.12.2023թ-ին կնքված TD348-23 պայմանագրի, Բիբլոս Բանկ Արմենիա ՓԲԸ-ում ներդրել է 700,000 հազար դրամի ավանդ 10 ամիս մարման ժամկետով, 10% տոկոսադրույքով:

19. Կապիտալ և պահուստներ

19.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Հայտարարված բաժնեմասեր	2023թ.	2022թ.		
	2,601,880	2,601,880		
260,188 սովորական բաժնեմաս, յուրաքանչյուրը 10 հազար ՀՀ դրամ				
	2023թ.	2022թ.		
Բաժնետեր	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
Հայաստանի Հանրապետություն՝ ի դեմս ՀՀ ԲԱԿ	2,601,880	100	2,601,880	100
	2,601,880	100	2,601,880	100

19.2 Շահաբաժիններ

2023թ. ընթացքում Ընկերությունը հայտարարել և վճարել է 558,516 հազար դրամ շահաբաժին, իսկ 2022թ. Ընկերությունը հայտարարել և վճարել է 322,261 հազար դրամ շահաբաժին

19.3 Պահուստային կապիտալ

Մինչև 2014թ. դեկտեմբերի 31-ը պահուստային կապիտալին կուտակված շահույթից կատարվել են հատկացումներ, ինչը կարգավորվում է Ընկերության կանոնադրությամբ: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահուստային կապիտալը կազմել է՝ 399,000 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 399,000 հազար դրամ):

20. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	15,776	227,500
Հաճախորդներից կանխավճարներ	203,873	196,589
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	87,696	69,565
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	242,845	155,868
	550,190	649,522

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

21. Պահուստներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ
Պահուստներ շարունակական գործառնական ծախսումների գծով	48,994	-	47,955	-

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադարձում	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված արձակուրդային				

պահուստ	47,955	-	1,039	48,994
	47,955	-	1,039	48,994

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադար- ձում	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	49,738	-	1,783	47,955
	49,738	-	1,783	47,955

22. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ համգամանքներում համարվում են ընդունելի:

22.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

23. Ֆինանսական գործիքներ

23.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

23.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,118,484	1,317,955
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	3,601,902	2,767,394
	4,720,386	4,085,349

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	103,472	448,601
	103,472	448,601

24. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

24.1 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության հասույթի հիմնական մասն (ավելի քան 95%) իրականացվում է Եվրոյով: Իսկ կատարված ծախսերի հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության՝ արտերկրյա վաճառքներից, օտարերկրյա ավիաընկերություններին և որոշակիորեն այլ ոլորտի ընկերություններին ծառայությունների մատուցումից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են Եվրոյով, ԱՄՆ դոլարով և Ռուսական ռուբլիով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկվում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացված գումարները արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու տարվա վերջի ամսաթվի փոխարժեքով.

Հոդված				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,759	1,097,622	-	1,102,381
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	16,058	920,937	536,842	1,473,837
	20,817	2,018,559	536,842	2,576,218
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	551	1,342	-	1,893
	551	1,342	-	1,893
Զուտ արդյունք	20,266	2,017,217	536,842	2,574,325
Հոդված				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,759	1,317,389	-	1,322,148
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	9,026	2,316,221	314,732	2,639,979
	13,785	3,633,610	314,732	3,962,127

Ֆինանսական պարտավորություններ

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	536	212,933	-	213,469
	536	212,933	-	213,469
Զուտ արդյունք	13,249	3,420,677	314,732	3,748,658

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգալունությունը՝ Եվրոյի, ԱՄՆ դոլարի, և Ռուսական ռուբլու նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2023թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգալունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և տարվա վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2022թ.՝ 10%):

Դրամի արժեվորումը Եվրոյի, ԱՄՆ դոլարի և Ռուսական ռուբլու նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	Եվրոյի ազդեցություն		ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Ռուսական ռուբլու ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Ըստիյթ կամ վնաս	1,632,009	342,068	18,240	1,325	483,158	31,473
	1,632,009	342,068	18,240	1,325	483,158	31,473

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

Ընկերության գործառնական արդյունքի վրա մեծ ազդեցություն կարող է ունենալ Եվրոյի փոխարժեքի տատանումները:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ.		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,118,484	1,317,955
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	3,601,902	2,767,394
	4,720,386	4,085,349

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2023թ.	Անտոկոս	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	103,472	103,472
	103,472	103,472
2022թ.		
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	448,601	448,601
	448,601	448,601

24.2 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալ կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ընկերության կապիտալ կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված բաժնետիրական կապիտալը, պահուստներն ու կուտակված շահույթը, որոնք բացահայտված են ծանոթագրություն 19-ում:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Ընդհանուր փոխառություններ	-	-
Հանած՝ դրամական միջոցներ և համարժեքներ	3,601,902	2,767,394
Զուտ պարտավորություն	(3,601,902)	(2,767,394)
Ընդհանուր կապիտալ	7,992,129	7,340,754
Ֆինանսական լծակ	1,895,210	4,573,360
	-24%	-61%

25. Պարտավորվածություններ

25.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ կապիտալ ծախսումների գծով պարտավորվածություններ չունի:

25.2 Իրավական պարտավորվածություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը որոշ ավիաընկերությունների հետ ունեցել է դատական վեճեր՝ հանդես է եկել որպես հայցվոր: Մասնավորապես՝

- «Էլբրուս Ավիա»՝ 6,305 ԱՄՆ դոլար;
- «Բաշկիրյան ավիաուղիներ»՝ 957.73 Եվրո;
- «Կուբանի ավիաուղիներ»՝ 2,412 Եվրո;
- «Արմավիա Ավիաընկերություն»՝ 638,689.38 Եվրո;
- «Աերոսվիտ»՝ 5,028 Եվրո;
- «Էյր Արմենիա»՝ 409,637.7 Եվրո;
- «ՎԻՄ ԱՎԻԱ»՝ 28,872 Եվրո:

Ընդհանուր հայցը կազմել է՝ 1,085,596,81 Եվրո և 6,305 ԱՄՆ դոլար:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը հանդես է եկել որպես պատասխանող թվով չորս դատական գործերում, որոնք գտնվում են դատավարության փուլում, իսկ դրանց ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվության վրա էական չեն:

26. Պայմանականություններ

26.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարումակաությունը, խաթարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանափաստորեն գնահատելի լիներ:

26.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն:

Ընկերությունն ունի հետևյալ ապահովագրական պոլիսները՝

- Աշխատակիցների առողջության ապահովագրություն
- Ավտոմեքենաների ԱՊՊԱ և Կասկո ապահովագրություն

Ընկերության ապահովագրական գործընկերը «Նաիրի Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ն է:

26.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել:

26.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Շրջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Դեկլարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

27. Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

27.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է Հայաստանի Հանրապետությանը՝ ի դեմս ՀՀ տարածքային և ենթակառուցվածքների մախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի (ՀՀ ԿԱՔԱԿ), որն էլ հանդիսանում է վերջնական վերահսկողը:

27.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են.

Հազար դրամ	Սնացորդը առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում հայտա- րարված	Տարվա ընթացքում վճարված	Սնացորդը առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	558,516	558,516	-
	-	558,516	558,516	-

Հազար դրամ	Սնացորդը առ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում հայտարարվ ած	Տարվա ընթացքում վճարված	Սնացորդը առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	322,261	322,261	-
	-	322,261	322,261	-

ՀՀ պետական բյուջեի հետ գործարքներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
ՀՀ պետական բյուջե վճարված հարկեր, տուրքեր, պարտադիր վճարներ, տույժեր և տուգանքներ պետական մարմիններին, ներառյալ սոցիալական վճարները	1,391,273	1,155,794
	1,391,273	1,155,794

27.3 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը տարվա ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	222,268	158,181
	222,268	158,181